



Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 66. Quandiu beneficia vacare possint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

quest. 55. Gomes. ad reg. de triennial. quest. 3. n. 2. & 3. Item ante literarum expeditionem per signaturam supplicationis. Lotter. l. 3. q. 1. num. 16. citans Mandos. ad reg. 27. quest. 13. num. 4. Simonet. loc. cit. num. 11. Garc. p. 4. c. 2. num. 14. &c. Hæc tamen intelligenda, ubi supplicatio registrata & parti tradita; eò quòd prius non detur jus aliquod considerabile quæsitum; eùm talis supplicatio de facili possit lacerari, ut Gonz. loc. cit. num. 33. citans Gomes. ad reg. de jure questio. quest. 20. in fine. Et quidem expirare priorem vacationem per dictam signaturam ante literas cum omni effectu, etiam respectu vinculi reservationis aut affectionis prius injecti beneficio Lotter. loc. cit. num. 17. ita ut, si provisorius à Sede Apostolica de beneficio reservato post signatam & registratam supplicationem moriatur extra Curiam in mense ordinario, ordinarius de eo disponere possit, ut Gonz. Gl. 15. §. 1. num. 34. non tamen ex tali rescripto seu signatura, etiam registrata supplicata, & secuta acceptatione, si in supplicata adjuncta clausula, seu rescriptum esset in forma dignum, ut quandoque rescribi solet, etiam pro præsentante in Curia. Lotter. loc. cit. quest. 8. a num. 85. Item consumitur per unionem validam præcedens vacatio quin & tollitur in futurum. Lotter. loc. cit. a num. 85. sed neque, si unio validè facta denuo resolvatur, reviviscit prior vacatio, quæ beneficium ante unionem vacabat, utpote quæ jam semel consumpta, in perpetuum, non secus ac ipsum beneficium unitum per dictam unionem extinctivam tituli absolute deductum ab esse ad non esse. Lotter. loc. cit. num. 88. Tond. loc. cit. num. 24. sed sicut per dictam dissolutionem unionis factæ in perpetuum confurgit novum aliud beneficium, ut Felin. in c. cum accessissent. de constit. num. 33. & AA. communiter in Clem. ult. de rescrip. ita etiam nova ejus vacatio. Dixi: per unionem validam. Nam supposita & declarata nullitate factæ unionis, perseverat prior vacatio. Gonz. Gl. 15. §. 2. num. 79. Lotter. l. c. n. 87. Tondut. l. c. uti nec per unionem seu suppressionem beneficii, quæ non est in perpetuum, adeoque nec extinctiva tituli, quemadmodum non extinguitur penitus beneficium, ita nec prior ejus vacatio, sed reviviscit prior, sublato illo suppressionis impedimento. vide me l. c. q. 19. n. 5. in fine.

Quest. 65. Qualis vacatio requiratur & sufficiat, ut beneficia provideri possint?

Resp. primò: ut provideri liberè possit de beneficio, sive per collationem, sive per præsentationem & institutionem, sufficit vacatio de jure, dum ejus notitia habetur v. g. quia constat aliquem consecutum beneficium incompatible ejusque possessionem, aut commississe crimen, ob quod etiam ante sententiam privatus est, aut etiam legitime privatum per sententiam, absque eo, quòd etiam vacet de facto, & absque eo, quòd tunc detentor illius citandus seu vocandus sit; eùm is jam jus & titulum beneficii notoriè amiserit. Garc. p. 11. c. 10. num. 23. Chok. ad reg. 8. n. 23. Barbol. jur. eccles. l. 3. c. 14. n. 69. Paris. de rescrip. l. 3. q. 1. n. 81. Pirh. h. t. n. 27. citans Azor. p. 2. l. 7. c. 17. q. 2. Gonz. Gl. 15. §. 1. n. 39. Lotter. l. 3. q. 8. n. 24. ubi expresse, quòd posita vacatione de jure, plenitudo resultans ex possessione alterius de facto non habeatur in consideratione ad affectum, ut sustineatur vel corruat gratia. pro quo citat Mandos. in addit. ad Lupum. alleg. 16. num. 1. Et sic quoque patronum

præsentare posse ad beneficium taliter vacans, ait Gonz. l. c. n. 43. Quòd autem Pirh. h. t. n. 20. ait, non posse conferri beneficium alteri, in cujus possessione colorata existit alius, nisi prius eo citato, & præcedente summaria cognitione color ille decessus sit, & injustitia possessionis ostensa, pro quo citat. c. cum nostris. h. t. Host. & Abb. ibidem hoc inquam hic locum non habet, dum hoc ipso, quòd de vacatione de jure existente constet, adeoque notorium sit, nullum adeoque nec possessorem detentorè habere in beneficio jus seu titulum, omnis color possessionis evanescit, & manifestum sit, possessionem injustam; sed ad summum tunc, ubi quidem de jure seu secundum jura vacatio quòd ad jus in beneficio adesse censetur, hic & nunc tamen prætendi quid potest, in quo fundetur possibilitas tituli, & exinde colorati possessio seu continuatio illius; V. g. dum ab obtinente incompatible eùm præhabito obtendi posset dispensatio Apostolica, à passio sententiam privationis illius illegitimitati vel injustitiæ in quo casu colorata possessionis ab alio habitæ immitti nequit in possessionem is, cui beneficium vacans collatum, aut hæc auferri possessori, eo non citato seu vocato. Gonz. cit. §. 1. num. 40. Secus, ac in casu decolorata possessionis; eò quòd non habens possessionem coloratam non censetur habere possessionem, quæ in jure ullo modo consideretur, ut Lotter. l. 3. q. 8. a n. 25. Unde si agatur de beneficio reservato (quo casu possessio intrusi est notoriè decolorata propter decretum irritans) executor rectè procedit ad traditionem possessionis, tali intruso non vocato, & habetur possessio illa intrusi pro vacua simpliciter. Lotter. l. c. n. 33. citans Garc. p. 10. c. 1. n. 3. Contrarium tamen, nimirum quòd & tali carenti possessione colorata non vocato, non debeat auferri possessio, dicente Pirh. cit. n. 20. notab. 3. in fine, & pro hoc citante Host. & Vivian.

2. Resp. secundò: ut provideri possint beneficia, non sufficit ea vacare de facto tantum. Abb. in c. cum nostris. n. 18. Pirh. h. t. n. 19. Zoëf. h. t. n. 2. Engels. h. t. n. 2. cum communi. eùm enim per solam collationem acceptatam acquiratur jus plenum & perfectum in beneficio etiam ante captam possessionem seu independentè ab ea juxta. c. ult. h. t. in 6. sicque de jure pertinet ad illum, cui collatum, etsi is dejectus possessione injustè, dici verè non potest vacare beneficium, dum proprietarium habet, & solum de facto, seu quòd ad possessionem vacat; adeoque nec conferri potest. Num autem sola vacatio talis de facto seu possessionis sufficiat ad effectum reservationis, potissimum de qua agit reg. 8. Cancel. vide apud Gonz. ibid. Gl. 15. §. 1. n. 73. ubi id affirmat. cujus sententiam pluribus ab eo stabilitam & explanatam vide apud me. for. benef. p. 3. q. 9.

Quest. 66. Quamdiu beneficia vacare possunt?

Resp. Ecclesia cathedrales & regulares, seu dignitates & Prælatuæ illarum principales ultra trimestre vacare non debent. c. ne pro defectu de elect. Laym. ibidem. n. 1. qui etiam n. 2. citans pro hoc Abb. in idem c. ne pro defectu. n. 5. Imol. n. 2. & Gl. in c. quia propter. de elect. v. ecclesiis viduatis. probabiliter censet, hanc constitutionem, c. ne pro defectu extendi ad illos Ecclesiarum Collegiarum Prælatos, qui & ipsi ordinariam & generalem jurisdictionem habent in clericos suæ ecclesiæ jure speciali, ob identitatem rationis & intentionis legislatoris, quæ in cit. c. fuit, ne ex diuturniore destitui-

destitutione Pastoris & sponsi Ecclesiæ detrimentum patiantur. Dignitates verò minores, personatus & beneficia quarumcumque ecclesiarum, tam Cathedralium, quam Collegiarum, tam secularium quam regularium (etiam electiva Arg. s. dilectus. h. t. Abb. *ibid.* num. 2. Garc. de benef. p. 10. c. 2. num. 2. & s. Pirh. h. t. num. 19.) vacare possunt ad semestre, non ultra. c. nulla s. cum autem h. t. cur autem ecclesiarum collegiarum Prælaturæ diutius vacare possint quam regularium, hanc rationem dat Laym. *loc. cit.* quòd Prælati collegiarum spectato jure communi non exercent jurisdictionem in suos clericos, sed ea competat Episcopo; regulares verò, etiam si non exempti, jurisdictionem ordinariam & generalem exercent in suos religiosos, saltem in causis spectantibus ad vota religiosa, observantiam regulæ & domesticam disciplinam.

2. De cætero limitanda responsio primaria primò, ut quòd beneficia vacare non debeant ultra semestre, sed intra illud providenda, locum habeat respectu collatorum ordinariorum inferiorum, non respectu Papæ & Legati illius à latere & Nuncio, utpote quibus non currit tempus ad conferendum. Castrop. *tr.* 13. d. 3. p. 5. num. 5. & 9. Garc. p. 5. c. 3. num. 20. Secundò: ut quòd dictum vacare posse istiusmodi beneficia ad semestre, & intra illud pro libitu collatoris, locum non habeat quòd ad beneficia resignata permutationis gratiâ; neque quòd ad ea, quo per institutionem prævia presentatione providentur; eò quòd constitutio illa c. nulla h. t. extendat se tantum ad beneficia, quæ sunt collationis liberæ & voluntariæ, & non ad ea, quæ sunt collationis necessariæ, qualia sunt dicta beneficia, quibus conferendis vel certum tempus à jure determinatum non est, vel semestri brevius. Castrop. *loc. cit.* num. 8. vide me *in for. benef. p.* 2. q. 789. num. 2. uti & p. 2. q. 189. ubi intra quod tempus faciendâ institutio. & p. 3. q. 865. ubi intra quod tempus beneficia permutata conferenda. Quin &, quòd resignata aliter extra Curiam conferri debeant intra mensem à facta resignatione juxta Constitutionem Gregor. XIII. 87. ait Paris. l. 11. q. 2. num. 6.

3. Extendenda è contra Constitutio illa. c. nulla h. t. concedens collatoribus semestre ad omnes collatores, ut hi ad libitum intra illud differre, & ultra illud non possint collationem, sive sint ordinarii, sive delegati (unde & comprehenduntur Cardinales, habentes indultum conferendi reservata, cum tale indultum non impediatur devolutionem Castrop. *loc. cit.* num. 10.) sive conferant jure primævo, & proprio, sive devoluto; cum, qui conferunt jure devoluto, quòd ad omnia, seu quòd ad omnes circumstantias modi & temporis conferendi subeant vices primorum collatorum negligentium conferre. Castrop. *loc. cit.* num. 12. citans Azor. p. 2. l. 6. c. 27. q. 12. Lambert. *de jure rep.* l. 2. p. 3. q. 2. a. 8. idque, sive devolutio fiat à patrono laico negligente præsentare, sive ab ecclesiastico. Castrop. num. 13. Azor. l. c. q. 11. Lambert. *loc. cit.* Item sive sint collatores manualium, sive non manualium; loquitur enim textus c. nulla. generaliter. Castrop. num. 11. vide me de his *cit.* q. 789. num. 1.

4. Porro hoc tempus vacationis, intra quod de vacante beneficio provideri debet, non currit à

die, quâ vacatio re ipsa contingit, sed à die notitiæ vacationis. Sed neque currit impedito providere de vacante beneficio. Vide me. *cit.* q. 789. num. 3. & cessante impedimento (intellige occurrente à principio temporis præfixi) conceditur denuò integrum tempus; v. g. semestre, uti etiam, ubi provisio impedita fortiri effectum ob occultum provisi vitium, aut non acceptionem; cessante tamen in his omnibus fraude. Lotter. l. 2. q. 24. num. 27.

Quæst. 67. Vacantium beneficiorum collatio cur, quando, qualiter, ob quid, ad quos devolvatur?

Resp. materiam devolutionis juris conferendi vacantia beneficia tractatam à me plenè *in for. benef. p.* 2. à q. 737. ad q. 759. ubi q. 737. & duabus seq. quòd ea sit transitus seu translatio juris conferendi pro ea vice ab ordinario collatore ob negligentiam illius in conferendo intra tempus præfixum (quæ an & qualiter probanda vide q. 740.) vel ob promotum scienter inhabilem (cum idem sit inhabilem promoveri & neminem promoveri) ad alios. Castrop. *tr.* 13. d. 2. p. 34. num. 1. Lotter. l. 2. q. 24. num. 2. inducta ob utilitatem publicam, ne ecclesiæ maneant in suspensio. *cit. c. nulla* Fit devolutio evoluta semestri dato ad conferendum, vel ad præsentandum patrono ecclesiastico, vel quadrimestri dato patrono laico, vel mense respectu beneficiorum resignatorum juxta dicta. q. præced. computato hoc tempore à die notitiæ vacationis. Quòd non immuet naturam & statum beneficii, adeoque fiat cum onere, qualitatibus & conditionibus beneficio annexis ex prima ejus institutione & fundatione, vide apud me *loc. cit.* q. 743. ubi pro hoc citavi plures, & plura ex inde deduxi. Ad quos fiat devolutio, unde q. 745. ubi quòd semper fiat ab inferiore ad superiorem, & hinc à Papa nunquam fiat. Ab Episcopo non ad Capitulum, saltem hodie de consuetudine, etsi olim fuerit contrarium, nimirum ut ea fieret à Capitulo ad Episcopum, & è contra ab Episcopo ad Capitulum. Quòd adhuc vigere, jure sic specialiter disponente ob magnam communicationem Episcopum inter & Capitulum, ait Pirh. h. t. num. 34. citans Abb. & Rebuff. intelligendo hoc ipsum de beneficiis spectantibus ad solum Episcopum jure proprio, & non devoluto. Item qualiter hæc devolutio fiat gradatim ad immediatum superiorem, & non per saltus seu intermedio superiore præterito excepto unico casu, de quo *eadem* q. 745. n. 2. in quo casu, dum is, ad quem facta devolutio, contulit indigno, collatio revertitur ad ordinarium collatorem q. 746. Et in specie, quòd à Cardinale Episcopo, collatore ordinario, qui neglexit conferre intra sex menses, quòd vacavit in mense Apostolico, fiat devolutio ad Metropolitanum. q. 749. item quòd à Legato ad solum Papam. q. 750. à Capitulo & Episcopo, dum in exercitio simultaneæ collationis intra semestre non concordant, ad immediatum superiorem; vel dum unus eorum negligit, vel inutiliter agit, jus totum ad confortem transeat. q. 751. Item quòd ab Episcopo non potente conferre ob suspensionem vel excommunicationem, etsi aliàs non negligente, fiat devolutio, non ad Metropolitanum, nec ad Capitulum, nisi ubi beneficia sunt